

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

DURMAZ / TÜRKİYE DAVASI

(Başvuru no. 3621/07)

KARAR

STRAZBURG

13 Kasım 2014

İşbu karar, Sözleşme'nin 44. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen koşullar çerçevesinde kesinleşecektir. Bazı şekli değişikliklere tabi tutulabilir.

Durmaz / Türkiye davasında,

Başkan,

Guido Raimondi,

Yargıçlar,

Işıl Karakaş,

Nebojša Vučinić,

Helen Keller,

Paul Lemmens,

Egidijus Kūris,

Robert Spano,

ve *Bölüm Yazı İşleri Müdürü* Stanley Naismith'in katılımıyla Daire halinde toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölüm), 14 Ekim 2014 tarihinde gerçekleştirilen kapalı müzakereler sonucunda, aynı tarihte kabul edilen aşağıdaki kararı vermiştir:

USUL

1. Davanın temelinde, Ümran Durmaz ("başvuran") tarafından, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme'nin ("Sözleşme") 34. maddesine uygun olarak, 11 Ocak 2007 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti aleyhine Mahkemeye yapılmış olan bir başvuru (no. 3621/07) bulunmaktadır.

2. Kendisine adli yardım sağlanan başvuran, İzmir'de görev yapan avukat Yüksel Kavak Kılınç ve Strazburg'da görev yapan Ümit Kılınç tarafından temsil edilmiştir. Türk Hükümeti ("Hükümet") ise, kendi görevlisi tarafından temsil edilmiştir.

3. Başvuran, Sözleşme'nin 2. maddesine dayanarak, özellikle, kızının şüpheli ölümüyle ilgili olarak ulusal makamlar tarafından etkin bir soruşturma yürütülmediğini ileri sürmüştür.

4. Başvuru, 24 Ocak 2013 tarihinde Hükümete tebliğ edilmiştir.

OLAYLAR

I. DAVANIN KOŞULLARI

5. Başvuran 1955 doğumludur ve İzmir’de ikamet etmektedir.

6. Dava konusu olaylar, taraflarca ileri sürüldüğü ve sunulan belgelerden anlaşıldığı şekliyle, aşağıdaki gibi özetlenebilir.

7. Başvuranın kızı Gülperi O., İzmir’de bulunan Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi’nde hemşire olarak çalışmaktaydı. Gülperi O., aynı hastanenin eczanesinde çalışan O.O. ile evliydi.

8. Başvuran, çiftin sürekli kavga ettiğini ve O.O.’nun Gülperi O.’ya birçok kez şiddet uyguladığını beyan etmiştir.

9. O.O., 18 Temmuz 2005 tarihinde, saat 17.30’da, Gülperi O.’yu Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Acil Servisi’ne götürmüş ve hastanedeki doktor ve hemşirelere eşinin aşırı dozda “Prent” ve “Muscoril” adlı ilaçlardan aldığını söylemiştir.

10. Hastane polisi, saat 18.45’te, O.O.’nun ifadesini almıştır. O.O., ifadesinde, günün daha erken saatlerinde eşi Gülperi O. ile aralarında bir tartışma yaşandığını, eşinin kendisine saldırması üzerine ona vurduğunu, ardından evden çıktığını, saat 15.00’da eve döndüğünü, bir süre sonra da eşinin fenalaştığını ve bunun üzerine onu hastaneye getirdiğini beyan etmiştir.

11. Polis tarafından hazırlanan tutanakta, bir polis memurunun, saat 18.50’de Cumhuriyet savcısıyla telefon görüşmesi yaptığı ve kendisinden Gülperi O. ve eşi O.O.’nun ifadesinin alınması yönünde talimat aldığı belirtilmiştir.

12. Gülperi O., hastaneye getirildiği sırada bilinci açık, uykuya meyilli durumdaydı. O.O., eşi Gülperi O.’nun aşırı dozda iki ilaç aldığını söylemiş, bunun üzerine, doktor ve hemşireler, Gülperi O.’nun midesini yıkamışlardır. Nabızı yavaşladığında resüsitasyona başlanmış, ancak yanıt alınamamıştır. Gülperi O., saat 22.10’da hayatını kaybetmiştir.

13. Cesedi inceleyen doktor ve savcı, kesin ölüm sebebini tespit edememişlerdir. O.O.'nun polis tarafından alınan ifadesinde eşi Gülperi O.'ya vurduğunu söylediği anlaşıldığından, ceset üzerinde klasik otopsi yapılması gerektiğine karar verilmiştir.

14. Ertesi gün klasik otopsi işlemi gerçekleştirilmiş ve cesetten alınan örnekler incelenmek üzere laboratuara gönderilmiştir.

15. Polis, 20 Temmuz 2005 tarihinde, bir fezleke hazırlamıştır. Söz konusu fezlekede, Gülperi O.'nun "aşırı dozda ilaç içmek" suretiyle intihar ettiği belirtilmiştir.

16. Başvuranın eşi Elaattin Kanter, 22 Temmuz 2005 tarihinde, İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı'na başvurarak O.O. hakkında suç duyurusunda bulunmuş ve kızının ölümünden O.O.'nun sorumlu olduğunu ileri sürmüştür. Kanter, şikayet dilekçesinde, kızı Gülperi O.'nun eşi O.O. tarafından birçok kez dövüldüğünü, bu nedenle kızının O.O.'dan boşanmayı düşündüğünü, ancak O.O.'nun kızından özür dileyerek bir daha şiddet uygulamayacağına dair söz vermesi üzerine kızının boşanmaktan vazgeçmeye ikna olduğunu belirtmiştir. Kanter, savcılığa sunduğu dilekçesinde, kızı Gülperi O.'nun, öldüğü günün öğlen saatlerinde kız kardeşini aradığını, aralarında normal bir konuşma geçtiğini ve kızının herhangi bir şekilde intihar edecek gibi bir durumda olmadığını beyan etmiştir.

17. Kanter, O.O.'nun, kızı Gülperi O.'ya zorla ilaç içirdiğini ve sonrasında kızını hastaneye bırakarak kaçtığını ileri sürmüştür. Aile, cenazeye dahi katılmayan O.O.'dan, o günden beri haber alamamıştır.

18. İzmir Cumhuriyet Savcısı, 25 Temmuz 2005 tarihinde, başvuran ve eşinin ifadesini almıştır. Başvuran, ifadesinde, O.O.'nun, kızını daha önce de dövdüğünü ve neticede, kızının, kafa yaralanması şüphesiyle iki kez hastanelik olduğunu beyan etmiştir. Kanter, savcıya, kızının hiçbir zaman intihara meyilli olmadığını ve kızının ölümünden O.O.'nun sorumlu olduğunu düşündüğünü söylemiştir.

19. Polis memurları, 29 Temmuz 2005 tarihinde, cesedin fotoğraflarını, "aşırı dozda ilaç içmek suretiyle intihar eden Gülperi O.'nun fotoğrafları

[...] ilişikte sunulmuştur” şeklinde bir üst yazı ile birlikte ilçe emniyet müdürlüğüne göndermiştir.

20. Ayrıca, İzmir Cumhuriyet savcısı, 29 Temmuz 2005 tarihinde, olayın yaşandığı gün görevli olan ve Gülperi O.’yu hayata döndürmeye çalışan hastane personelinin ifadesini almıştır. Doktorlardan biri, O.O.’nun, kendilerine, Gülperi O.’nun “Muscoril” ve “Prent” isimli ilaçlardan aldığını söylediğini beyan etmiştir.

21. İzmir Cumhuriyet savcısı, 19 Aralık 2005 tarihinde, Nüfus Müdürlüğüne bir yazı göndererek, 18 Temmuz 2005 tarihinde aşırı dozda ilaç içmek suretiyle intihar sonucu ölen Gülperi O.’nun ölümünün kayda geçirilebileceğini bildirmiştir.

22. Adli Tıp Kurumu’nun 30 Aralık 2005 tarihli raporunda, Gülperi O.’nun kanında ve vücudundan alınan diğer örneklerde ilaç, uyuşturucu veya alkole rastlanmadığı belirtilmiştir.

23. Adli Tıp Kurumu, 30 Ocak 2006 tarihinde, klasik otopsi işlemine ve cesetten alınan diğer örnekler üzerinde gerçekleştirilen adli muayenelere ilişkin raporunu sunmuştur. Söz konusu raporda, Gülperi O.’nun akciğerlerinde ileri derecede ödem olduğu ve vücudunda uyuşturucu veya başka bir yabancı maddeye rastlanmadığı belirtilmiştir. Ölüm sebebinin, akciğerlerde saptanan “akut alveoler şişme ve intra-alveoler kanama” olduğu bildirilmiştir.

24. Soruşturmayı yürüten İzmir Cumhuriyet savcısı, 13 Şubat 2006 tarihinde, Adli Tıp Kurumu’na bir yazı göndererek, intihar veya başka bir hastalığın ölüme sebep olup olamayacağı hakkında bilgi talep etmiştir.

25. Adli Tıp Kurumu, İzmir Cumhuriyet savcısı’na gönderdiği 24 Şubat 2006 tarihli cevabi yazısında, Gülperi O.’nun vücudunda herhangi bir yabancı maddeye veya “Prent” ve “Muscoril” isimli ilaçlardan herhangi birine rastlanmadığını doğrulamıştır (bk. yukarıda par. 9). Ayrıca, söz konusu yazıda, adli makamlarca, Gülperi O.’nun aşırı dozda ilaç içmek suretiyle intihar ettiği kabul edildiği takdirde, içmiş olduğu ilaçların iç organlardan alınan örneklerin analizlerinde tespit edilemeyen türden olduğu sonucuna varılması gerektiği bildirilmiştir.

26. İzmir Cumhuriyet Savcısı, 28 Şubat 2006 tarihinde, soruşturmanın kapatılmasına karar vermiştir. Söz konusu kararda, Cumhuriyet Savcısı, “30 Ocak 2006 tarihli otopsi raporunda Gülperi O.’nun ilaç zehirlenmesine bağlı akciğer komplikasyonu sonucu hayatını kaybettiğinin belirtildiğini” ifade etmiştir. Cumhuriyet Savcısı, Gülperi O.’nun, eşiyle yaptığı tartışma nedeniyle intihar ettiği kanaatine varmıştır.

27. Başvuran, 4 Nisan 2006 tarihinde, Karşıyaka Ağır Ceza Mahkemesi’ne başvurarak, Cumhuriyet savcısının kararına itiraz etmiştir. Başvuran, O.O.’nun, Gülperi O.’yu öldüğü gün dövdüğünü kabul ettiği halde, Cumhuriyet Savcısı tarafından ifadesinin alınmadığı hususuna dikkat çekmiştir. Başvuran, ayrıca, kızı Gülperi O.’nun aşırı dozda ilaç içmek suretiyle intihar ettiği sonucuna varan Cumhuriyet savcısının bu tespitinin, Adli Tıp Kurumu tarafından düzenlenen iki raporda yer alan tespitlerle bağdaşmadığını ileri sürmüştür. Başvuran, Gülperi ile O.O.’nun birlikte yaşadıkları dairenin dağınık ve camlarının kırılmış olduğunu bildirdikleri halde, Cumhuriyet Savcısının söz konusu daireye gitmediğini beyan etmiştir. Başvuran, dilekçesinde, Cumhuriyet Savcısının Gülperi O.’nun ölümünü daha en başında intihar olarak kabul ettiğini ve bu nedenle dikkatine sunulan iddialarla ilgili herhangi bir soruşturma yürütmediğini ileri sürmüştür.

28. Başvuran ve eşi, 20 Haziran 2006 tarihinde, bir avukat aracılığıyla, Ağır Ceza Mahkemesi’ne bir itiraz dilekçesi daha vermişlerdir. Dilekçede, Cumhuriyet Savcısının kararının kaldırılmasına yönelik taleplerini destekleyecek ek beyanlarda bulunmuşlardır.

29. Söz konusu itiraz, Karşıyaka Ağır Ceza Mahkemesi’nin 11 Temmuz 2006 tarihli kararıyla reddedilmiştir. Ağır Ceza Mahkemesi, Cumhuriyet Savcısının kararında bir isabetsizlik bulunmadığı ve söz konusu kararın usul ve yasaya uygun olduğu kanaatine varmıştır.

30. Somut başvuru davalı Hükümete tebliğ edildiğinde, Sözleşme’nin 38. maddesi uyarınca tarafların Mahkeme ile işbirliği yapma yükümlülükleri çerçevesinde, Hükümetten, Adli Tıp Kurumu’na talepte bulunarak, mevcut adli raporlar ve Cumhuriyet Savcısının 28 Şubat 2006 tarihli kararı

temelinde bir rapor düzenlenmesini sağlaması istenmiştir. Ayrıca, Hükümetten, iç organlardan alınan örnekler üzerinde yapılan analizlerde tespit edilemeyen ve akciğerlerde hayati sorunlara yol açmış olabilecek ilaçların bulunup bulunmadığı konusunda, Adli Tıp Kurumu'ndan bilirkişi görüşü talebinde bulunması istenmiştir. Aynı zamanda, Hükümetten, Adli Tıp Kurumunun cevabının olumsuz olması durumunda, 30 Ocak 2006 tarihli raporda ölüme sebebiyet veren akciğer sorunlarının kaynağının, soruşturma dosyasındaki belgeler temelinde, daha ayrıntılı olarak araştırılmasını sağlaması talep edilmiştir.

31. Hükümet, söz konusu talebi yerine getirmiş ve Adli Tıp Kurumu tarafından düzenlenen 16 Nisan 2013 ve 15 Temmuz 2013 tarihli raporları Mahkemeye sunmuştur.

32. Söz konusu iki raporda, Adli Tıp Kurumunda görevli üç bilirkişi, Gülperi O.'nun vücudundan alınan örneklerin, eşi O.O. tarafından ismi verilen iki ilaç da dahil olmak üzere (bk. yukarıda par. 9), veritabanında yer alan maddelerle karşılaştırıldığını doğrulamışlar ve Gülperi O.'nun söz konusu maddelerden herhangi birini alması sonucu hayatını kaybetmediğini bildirmişlerdir. Ayrıca, raporda, Gülperi O.'nun, veritabanında bulunmayan başka bir zehirli madde almış olma ihtimalinin tamamen yok sayılamayacağı da belirtilmiştir.

33. Adli Tıp Kurumu'nda görevli bilirkişiler, raporlarında, Gülperi O.'nun akciğerlerde saptanan "akut alveoler şişme ve intra-alveoler kanama" sonucu hayatını kaybettiğinin belirtildiği 30 Ocak 2006 tarihli otopsi raporundaki bu tespiti katılmadıklarını beyan etmişlerdir. Bilirkişiler, "akut alveoler şişme ve intra-alveoler kanamanın", çoğunlukla anoksi (tamamen oksijensiz kalma) sonucu meydana gelen histopatolojik bir bulgu olduğu ve bu nedenle ölüm sebebi olarak nitelendirilemeyeceği kanaatine vardıklarını belirtmişlerdir. Söz konusu üç bilirkişi, 30 Ocak 2006 tarihli otopsi raporunda, Gülperi O.'nun ölüm sebebinin tespit edilemediğinin belirtilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir.

II. İLGİLİ İÇ HUKUK VE UYGULAMA

34. Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 172. maddesi, 2013 yılında yeni bir fıkra (3. fıkra) eklenmiş haliyle, aşağıdaki gibidir:

“Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar

Madde 172- (1) Cumhuriyet savcısı, soruşturma evresi sonunda, kamu davasının açılması için yeterli şüphe oluşturacak delil elde edilememesi veya kovuşturma olanağının bulunmaması hâllerinde kovuşturmaya yer olmadığına karar verir. Bu karar, suçtan zarar gören ile önceden ifadesi alınmış veya sorguya çekilmiş şüpheliye bildirilir. Kararda itiraz hakkı, süresi ve mercii gösterilir.

(2) Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildikten sonra yeni delil meydana çıkmadıkça, aynı fiilden dolayı kamu davası açılmaz.

(3) (Ek: 11/4/2013-6459/19 md.) Kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın etkin soruşturma yapılmadan verildiğinin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kesinleşmiş kararıyla tespit edilmesi üzerine, kararın kesinleşmesinden itibaren üç ay içinde talep edilmesi hâlinde yeniden soruşturma açılır.”

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

I. SÖZLEŞME'NİN 2, 6 VE 13. MADDELERİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

35. Başvuran, Sözleşme'nin 2, 6 ve 13. maddelerine dayanarak, kızının ölümüyle ilgili olarak ulusal makamlar tarafından etkin bir soruşturma yürütülmediği konusunda şikâyette bulunmuştur.

36. Mahkeme, somut şikâyetlerin, sadece Sözleşme'nin 2. maddesi kapsamında incelenmesinin uygun olduğu kanaatindedir. Söz konusu madde, aşağıdaki gibidir:

“1. Herkesin yaşam hakkı yasayla korunur. Yasanın ölüm cezası ile cezalandırdığı bir suçtan dolayı hakkında mahkemece hükmedilen bu cezanın infaz edilmesi dışında, hiç kimsenin yaşamına kasten son verilemez.

2. Ölüm, aşağıdaki durumlardan birinde mutlak zorunlu olanı aşmayacak bir güç kullanımı sonucunda meydana gelmişse, bu maddenin ihlaline neden olmuş sayılmaz:

- (a) Bir kimsenin yasa dışı şiddete karşı korunmasının sağlanması;
- (b) Bir kimsenin usulüne uygun olarak yakalanmasını gerçekleştirme veya usulüne uygun olarak tutulu bulunan bir kişinin kaçmasını önleme;
- (c) Bir ayaklanma veya isyanın yasaya uygun olarak bastırılması.”

37. Hükümet, başvuranın söz konusu iddiasına itiraz etmiştir.

A. Kabul Edilebilirlik Hakkında

38. Mahkeme, somut şikâyetin, Sözleşme'nin 35/3(a) maddesinin anlamı dahilinde açıkça dayanaktan yoksun olmadığını beyan etmiştir. Ayrıca, söz konusu şikâyetin, başka herhangi bir kabul edilemezlik gerekçesiyle bağdaşmadığını ve bu nedenle kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerektiğini belirtmiştir.

B. Esas Hakkında

1. Tarafların Beyanları

a. Başvuran

39. Başvuran, kızının ölüm nedeninin ulusal makamlar tarafından tespit edilmediğini öne sürmüştür. Başvurana göre, otopsi raporlarında ölümün herhangi bir ilaç alımına bağlı olduğu belirtilmediği halde, Cumhuriyet Savcısı, ölümün ilaç zehirlenmesine bağlı akciğer komplikasyonu sonucu meydana geldiği şeklinde yanlış bir kanaate varmıştır. Başvuran, Cumhuriyet Savcısının, ölüm sebebine ilişkin ek rapor aldırması gerektiğini, ancak bu işlemin yapılmadığını belirtmiştir. Ayrıca, Mahkemenin talebinin Hükümet tarafından yerine getirmediğini ve adli makamlardan ek rapor alınmadığını ileri sürmüştür.

40. Başvuran, aynı zamanda, O.O.'nun, polise verdiği ifadesinde, olay günü Gülperi O.'ya vurduğunu söylemiş olmasına rağmen, O.O.'nun vurduğu darbelere bağlı iç kanamanın ölüm sebebi olup olamayacağı konusunda Cumhuriyet Savcısı tarafından herhangi bir araştırma yapılmadığını öne sürmüştür.

41. Başvuran, hakkında ağır iddialarda bulunulan O.O.'nun, buna rağmen Cumhuriyet Savcısı tarafından ifadesinin alınmadığını ileri sürmüştür. Başvuran, ayrıca, O.O.'nun polise çok kısa bir ifade verdiğini ve söz konusu ifade, ölüm olayına ilişkin koşulların ele alınmadığını belirtmiştir. Örneğin; doktorlara Gülperi O.'nun "Prent" ve "Muscoril" isimli ilaçları aldığını söyleyen O.O.'nun neden bu şekilde yanlış bir bilgi sorulmamıştır.

42. Başvuran, ayrıca, yetkililerin, çiftin kavga ettiği iddia edilen eve gitmediklerini vurgulamış ve şayet gitmiş olsalardı, kavganın mahiyetinin açıklığa kavuşturulabileceğini ileri sürmüştür.

43. Başvuran, kızının ölümünün, soruşturma dahi yapılmadan, Cumhuriyet Savcısı tarafından "intihar" olarak kabul edilmesini talihsizlik olarak nitelendirmiştir. Başvurana göre, bu durum, Cumhuriyet Savcısının tarafsız olmadığını ve peşin hüküm verdiğini göstermektedir.

44. Başvuran, son olarak, somut davadaki esas meselenin, Türkiye'de sistemselsel bir sorun olan kadına yönelik aile içi şiddete ulusal makamlar tarafından sürekli olarak tolerans gösterilmesi olduğunu ileri sürmüştür. Başvuran, Türkiye'de ulusal makamların aile içi şiddete yönelik yaklaşımları konusunda Mahkemenin *Opuz / Türkiye* (no. 33401/02, par. 192-198, AİHM 2009) davasında yaptığı tespitlere atıfta bulunarak, somut dava aile içi şiddete ilişkin olmasaydı, ulusal makamlar, usul yükümlülüklerini yerine getirerek etkin bir soruşturma yürütürlerdi şeklinde bir iddiada bulunmuştur.

b. Hükümet

45. Hükümet, başvuranın kızının ölümüne ilişkin olarak ulusal makamlarca etkin bir soruşturma yürütüldüğünü belirtmiştir. Hükümete göre, polisin olayı bildirmesi üzerine, Cumhuriyet Savcısı vakit geçirmeksizin ve resmi bir başvuru yapılmasını beklemeksizin soruşturma başlatmıştır. Soruşturma aileye açık olarak yürütülmüştür ve hızlılık şartına da uyulmuştur.

46. Hükümet, Türkiye’de kadına yönelik aile içi şiddetin ulusal makamlar tarafından tolerans gösterilen sistemsal bir sorun olduğu yönündeki iddianın dayanaktan yoksun olduğunu ileri sürmüştür. Hükümet, ayrıca, ek rapor aldırılmasına ilişkin Mahkeme talebinin yerine getirilmediği yönündeki iddiaya da itiraz ederek, ek rapor aldırıldığını ve söz konusu raporların Mahkemeye sunulduğunu beyan etmiştir.

47. Hükümet, Türk hukuk sisteminde, ifadenin Cumhuriyet Savcısı tarafından alınmasının zorunlu olmadığını belirtmiştir. Her halükarda, Cumhuriyet Savcısı, polise, Gülperi O.’nun eşi O.O.’nun ifadesinin alınması yönünde talimat vermiş ve polis, söz konusu talimatı yerine getirerek O.O.’nun ifadesini almıştır. Dolayısıyla, Hükümet, O.O.’nun bizzat Cumhuriyet Savcısı tarafından ifadesinin alınmamış olmasının, soruşturmanın etkinliğini etkileyecek bir eksiklik oluşturmayacağı görüşünde olduğunu beyan etmiştir.

48. Hükümet, olayın meydana geldiği dairenin Cumhuriyet Savcısı tarafından ziyaret edilmemesiyle ilgili olarak, polis tarafından, hastanede olay yeri incelemesinin yapıldığını ve olay yeri fotoğraflarının çekildiğini belirtmiştir. Sonuç olarak, Cumhuriyet Savcısının olay yerine gitmemesinin soruşturmanın etkinliğine zarar vermediğini ileri sürmüştür. Bu bağlamda, Hükümet, olay yeri incelemesinin gerçekleştirilmiş, olay yeri fotoğraflarının çekilmiş ve ceset üzerinde herhangi bir şüpheli bulguya rastlanmamış olduğu hususunu Mahkemenin dikkatine sunmuştur.

49. Hükümet, Cumhuriyet Savcısının Nüfus Müdürlüğüne gönderdiği yazıda ölüm olayını “intihar” olarak bildirmesi hususuyla ilgili olarak (bk. yukarıda par. 21), bu durumun devam eden soruşturmanın esasını hiçbir şekilde etkilemediği ve ileri tetkiklerin yapılmasına engel teşkil etmediği görüşünde olduğunu beyan etmiştir.

50. Hükümet, başvuranın kızının aşırı dozda ilaç alımı sonucu hayatını kaybettiği kanaatine varan Cumhuriyet Savcısının bu tespitiyle ilgili olarak, yukarıda özetlenen 24 Şubat 2006 tarihli bilirkişi raporuna (bk. yukarıda par. 25) atıfta bulunmuş ve cesetten alınan örneklerde tespit edilemeyen türden bir maddenin alınmış olma ihtimalinin göz ardı edilemeyeceğini ileri

sürmüştür. Dolayısıyla, Hükümet, Cumhuriyet Savcısının tespitinin hatalı veya yanıltıcı olmadığını; savcının, yukarıda anılan adli rapora, tanık beyanlarına ve dava dosyasındaki diğer delillere dayanarak bu sonuca ulaştığını beyan etmiştir.

2. Mahkemenin Değerlendirmesi

51. Mahkeme, öncelikle, Hükümetin Sözleşme'nin 38. maddesi kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmediğini ileri süren başvuranın bu iddiasının reddedilmesini uygun görmektedir. Mahkemenin talebi üzerine Adli Tıp Kurumu'nda görevli üç bilirkişi tarafından düzenlenen ve yukarıda özet olarak açıklanan 16 Nisan 2013 ve 15 Temmuz 2013 tarihli iki adli rapor, başvuranın dikkatine sunulmuştur (bk. par. 30-33). Söz konusu raporlar, 17 Temmuz 2013 tarihli Hükümet görüşlerinin ekinde Mahkemeye iletilmiştir. Yazı İşleri Müdürlüğü, bahsi geçen raporları 24 Temmuz 2013 tarihinde başvuranın avukatlarına tebliğ etmiştir.

52. Mahkemeye göre, başvuran, kızının ölümüne Devletin bir görevlisinin neden olduğunu ileri sürmemiştir. Başvuran, kızının yaşamının, başka birinin suç niteliği taşıyan eylemleri nedeniyle risk altında olduğu, dolayısıyla, kızının yaşamına yönelik olarak, davalı Devletin ulusal makamlarınca bilinen veya bilinmesi gereken gerçek ve yakın bir tehdidin bulunduğu, ancak ilgili makamların, kızının yaşamını korumak için fiili tedbirler almadıkları gibi bir iddiada da bulunmamıştır (bk. *Keenan / Birleşik Krallık*, no. 27229/95, par. 89 ve 93, AİHM 2001-III).

53. Başvuranın şikâyeti, sadece, kızının ölümüyle ilgili olarak ulusal makamlarca yürütülen soruşturmanın etkinliğine ilişkindir ve bu bakımdan, etkin bir soruşturma yürütülmesi konusundaki usul yükümlülüğü kapsamına girmektedir.

54. Bu bakımdan, Mahkeme, Sözleşmenin 2. maddesi uyarınca yaşam hakkının korunmasına ilişkin yükümlülüğün, Sözleşme'nin 1. maddesi kapsamında, Devletin "kendi egemenlik alanı içinde bulunan herkesin Sözleşme'de tanımlanan hak ve özgürlüklerden yararlanmasını sağlama" göreviyle birlikte değerlendirildiğinde, bir kimsenin güç kullanımı sonucu

hayatını kaybetmesi durumunda, etkin bir resmi soruşturma yürütülmesini zımnen gerektirdiğini hatırlatmaktadır (bk. *McCann ve Diğerleri / Birleşik Krallık*, 27 Eylül 1995, par. 161, Seri A no. 324; *Kaya / Türkiye*, 19 Şubat 1998, par. 105, *Karar ve Hüküm Derlemeleri* 1998-I). Bu bağlamda, Mahkeme, somut davanın kendine özgü koşullarını dikkate alarak, söz konusu yükümlülüğün, kişinin ölümüne, Devletin bir görevlisinin sebebiyet verdiği durumlarla sınırlı olmadığını altını çizmektedir (bk. *Salman / Türkiye* [BD], no. 21986/93, par. 105, AİHM 2000-VII).

55. Soruşturma işleminin, “sonuç değil, araçla ilgili bir yükümlülük” olduğunu hatırlatmaktadır. Bu bakımdan, her soruşturmada başarılı olunması veya müştekinin olaylara ilişkin beyanlarıyla bağdaşan bir sonuca varılması şart değildir. Ancak, soruşturma, kural olarak, olayın gerçekleştiği koşulların belirlenmesini ve iddiaların doğru olduğunun kanıtlanması halinde, sorumluların tespit edilerek cezalandırılmasını sağlayacak nitelikte olmalıdır (bk. *Mikheyev / Rusya*, no. 77617/01, par. 107, 26 Ocak 2006 ve bu kapsamda anılan diğer davalar). Yetkililerin, olayla ilgili olarak, diğerlerinin yanı sıra, görgü tanığı ifadesi gibi delillerin elde edilebilmesi için atılabilecek makul adımları atmaları gerekmektedir. Soruşturmada, ölüm sebebinin belirlenmesini veya sorumluların tespit edilmesini engelleyebilecek nitelikteki herhangi bir eksiklik, belirtilen standardın karşılanmaması riskini ortaya çıkarmaktadır (bk. *Aktaş / Türkiye*, no. 24351/94, par. 300, AİHM 2003-V (alıntılar) ve bu kapsamda anılan diğer davalar).

56. Mahkeme, somut davaya konu olan olaylarla ilgili olarak, öncelikle, yukarıda özet halinde açıklanan belgelerden, Cumhuriyet Savcısı ve soruşturmada görevli polis memurlarının, başvuranın kızının ölüm sebebine ilişkin araştırmalar sırasında önyargılı davrandıklarının anlaşıldığı kanısındadır. Gerek Cumhuriyet Savcısı gerekse polisin, ellerinde bu yönde herhangi bir delil olmamasına rağmen, Gülperi O.’nun intihar ettiğini peşinen kabul ettikleri ve henüz soruşturma dahi tamamlanmadan gönderdikleri yazılarda, Gülperi O.’nun aşırı dozda ilaç almak suretiyle

intihar sonucu hayatını kaybettiğini belirttikleri görülmektedir (bk. par. 15, 19 ve 21).

57. Cumhuriyet Savcısının, ölümün başka bir sebepten meydana gelmiş olma ihtimali üzerinde durduğunu gösteren herhangi bir adım atmadığı görülmektedir. Aslında, Gülperi O.'nun intihar ettiği sonucuna varan Cumhuriyet Savcısının bu peşin hükmü, daha sonraki süreçte neden herhangi bir adım atmadığını ve dikkatine sunulan ağır iddialarla ilgili neden herhangi bir işlem yapmadığını açıklamaktadır. Daha da inanılmaz olanı ise, Gülperi O.'nun aşırı dozda ilaç almadığını doğrulayan klasik otopsi ve toksikolojik analiz sonuçları sunulduğunda dahi, Cumhuriyet Savcısının tutumunu değiştirmemesi ve Gülperi O.'nun aşırı dozda ilaç aldığı konusunda ısrarlı olmaya devam etmesidir.

58. Mahkemeye göre, Cumhuriyet Savcısının, ilk olarak, Gülperi O.'nun eşi O.O.'nun ifadesini almakla işe başlaması gerekirdi. Zira O.O., hastanedeki doktor ve hemşirelere Gülperi O.'nun ilaç aldığı şeklinde yanlış bilgi vererek, olayın şüpheli intihar vakası olarak değerlendirilip tedavinin bu yönde yapılmasını sağlamış ve söz konusu görevlilerin, Gülperi O. açısından son derece önemli olan zamanı, onun hayatını kurtarmak amacıyla sorunun esas kaynağını tespit etmeye çalışmakla geçirmelerine engel olmuştur. O.O.'nun, hastane polisine, Gülperi O. ile karşılıklı olarak birbirlerine vurdukları yönünde verdiği bilgiler (bk. yukarıda par. 10) ve başvuran ve eşinin, Cumhuriyet Savcısına, O.O.'nun kızları Gülperi O.'yu daha önce de döverek kafa yaralanması şüphesiyle iki kez hastaneye kaldırılmasına neden olduğu yönünde verdikleri bilgiler (bk. yukarıda par. 16 ve 18) ışığında, O.O.'nun ifadesinin alınmasının ne kadar önemli olduğu çok daha iyi anlaşılmaktadır.

59. Ancak, Cumhuriyet Savcısı, soruşturmanın hiçbir aşamasında O.O.'nun ifadesini almaya yönelik bir adım atmamıştır. Mahkeme, başvuruyu Hükümete tebliğ ettiğinde, Hükümetten, O.O.'nun Cumhuriyet savcısı tarafından ifadesinin alınmaması konusunda ilgili ayrıntılı bilgi talep etmiş ve bu durumun soruşturmanın etkinliğine herhangi bir etkisi olup olmadığını sormuştur. Mahkeme, Hükümetin söz konusu soruya verdiği

yanıtı incelemiş (bk. yukarıda par. 47) ve bu yanıtın, O.O.'nun Cumhuriyet Savcısı tarafından ifadesinin alınmamasının soruşturmanın etkinliğini olumsuz yönde etkilediği yönündeki kaygılarını ortadan kaldırmadığı kanaatine varmıştır.

60. Mahkeme, bu bağlamda, Hükümetin beyanlarının aksine (bk. yukarıda par. 47), hangi makamın O.O.'nun ifadesini alabileceği konusunda ilgilenmemektedir. Dolayısıyla, O.O.'dan alınan tek ifadenin, Cumhuriyet Savcısından ziyade polis tarafından alınmış olması, Mahkeme tarafından somut davanın kendine özgü koşullarında yapılacak olan değerlendirmeyi etkilememektedir ve Hükümetten, bu hususla ilgili ayrıntılı açıklama yapması istenmemiştir. Mahkemenin değerlendirmesi açısından esas önemli olan nokta, O.O.'nun, Gülperi O.'nun durumuyla alakalı olarak doktorlara verdiği yanıtıcı ve hayati tehlikeye neden olabilecek bilgiler ve kendisinin de kabul ettiği gibi, Gülperi O. ile aralarında geçen ve bu sırada birbirlerine vurdukları kavga ile ilgili olarak, yani ölüm olayıyla alakalı olabilecek hususlarda herhangi bir soruşturma makamı tarafından ifadesinin alınmamış olmasıdır.

61. Mahkeme, bu bağlamda, O.O.'nun ifadesinin Cumhuriyet Savcısının talimatıyla polis tarafından alındığı yönündeki Hükümet görüşünün dayanaktan yoksun olduğu kanısındadır. Mahkeme, Cumhuriyet Savcısının polis memuruna saat 18.50'de telefonla talimat verdiğine (bk. yukarıda par. 11), ancak tüm soruşturma süreci boyunca O.O.'dan alınan tek ifadenin saat 18.45'te, yani talimat verilmeden önce, zaten tutanağa geçirilmiş olduğuna (bk. yukarıda par. 10) dikkat çekmektedir.

62. Mahkeme, yetkililerin, olay gününün daha erken saatlerinde kavga edildiği belirtilen eve gitmediklerini, şayet gitmeleri halinde, Gülperi O.'nun ölümüne neden olan olayların ardında yatan gerçeklerin açıklığa kavuşturulabileceğini ve çift arasında yaşanan söz konusu kavganın, şayet önemli ise, ne derece önemli olduğunun değerlendirilebileceğini ileri süren başvuranın bu yöndeki beyanlarına katılmaktadır. Ancak, olay yeri inceleme uzmanları bir yana, Cumhuriyet Savcısı ve soruşturmada görevli polis memurlarının dahi söz konusu daireye hiç gitmedikleri görülmektedir.

Mahkeme, bu bağlamda, Hükümet tarafından ileri sürüldüğü gibi (bk. yukarıda par. 48), Gülperi O.'nun cesedinin fotoğraflarının çekilmesi ve "hastanede olay yeri incelemesi yapılması" gibi işlemlerin, çiftin kavga ettiği daireye gitmekle nasıl eş tutulabildiğine anlam verememektedir. Mahkeme, Cumhuriyet Savcısının, söz konusu daireye gitmeyerek, önemli delillerin toplanması ve/veya çiftin arasında geçen kavganın Gülperi O.'nun ölümünde etkisinin olup olmadığı konusundaki şüphelerin ortadan kaldırılması bakımından önemli bir fırsatı kaçırdığı kanaatindedir.

63. Mahkeme, soruşturmanın kapatılmasına dair savcılık kararının tek dayanağının, O.O.'nun doktorlara Gülperi O.'nun aşırı dozda iki ilaç aldığı yönünde verdiği yanıltıcı bilgi olduğuna dikkat çekmektedir. Söz konusu karar, başka delillerle desteklenmemiştir. Örneğin; Gülperi O.'nun O.O. ile aralarında geçen tartışma nedeniyle aşırı dozda ilaç aldığı kanaatine varan Cumhuriyet savcısının bu tespitini destekleyecek herhangi bir delil bulunmamaktadır. O.O.'nun polise verdiği ifade, Gülperi O.'nun O.O. ile aralarında geçen tartışma nedeniyle aşırı dozda ilaç almış olması bir yana, ilaç almış olduğundan dahi bahsedilmemiştir (bk. yukarıda par. 10). Hükümetin beyanlarının aksine (bk. yukarıda par. 50), soruşturma sırasında ifadesi alınan tanıklardan hiçbiri, Gülperi O.'nun intihar ettiğini söylememiştir. Mahkeme, ayrıca, Hükümetin görüşlerinde belirtilen "dava dosyasındaki diğer deliller" şeklindeki bilginin aksine, dava dosyasında başka herhangi bir delil bulunmadığı kanısındadır.

64. Mahkeme, talebi üzerine Adli Tıp Kurumlarından aldırılan raporları göz önünde bulundurarak (bk. yukarıda par. 32-33), Gülperi O.'nun, Adli Tıp Kurumlarının veritabanında yer almayan bir ilacı içmek suretiyle intihar etmiş olma ihtimalinin teorik olarak mevcut olduğu konusunda şüpheye yer olmadığı kanaatine varmıştır. Ancak, Mahkeme, soruşturma süreciyle ilgili olarak yukarıda vurgulanan ciddi eksiklikler ve O.O.'nun doktorlara verdiği yanıltıcı bilgiler (bu bilgilerin, Cumhuriyet Savcısının aklındaki intihar teorisiyle ilgili ciddi şüphe uyandırması gerekirdi) dikkate alınmak suretiyle bir değerlendirme yapıldığında, teorik bir ihtimalin, Cumhuriyet Savcısının kararını desteklemek için yeterli olmadığı kanısındadır. Bu bakımdan,

Mahkeme, yukarıda belirtilen raporlarda yer alan, Gülperi O.'nun ölüm nedeninin belirlenemediği yönündeki tespite de dikkat çekmelidir (bk. par. 33). Mahkemeye göre, söz konusu tespit, Gülperi O.'nun aşırı dozda ilaç alımı sonucu hayatını kaybettiği kanaatine varan Cumhuriyet Savcısının bu yöndeki tespitinin de aksini göstermektedir.

65. Mahkeme, somut davada yürütülen soruşturmada söz konusu olan eksikliklerin, Türkiye'de aile içi şiddete ilişkin diğer soruşturmalardaki eksikliklerle aynı nitelikte olduğu kanısındadır. Mahkeme, bahsi geçen soruşturmalardan birini inceleme fırsatı bulduğu bir davada, aile içi şiddetin başta kadınları etkilediğine ve Türkiye'de, yargıdaki genel ve ayrımcı nitelikteki etkisizliğin, aile içi şiddeti teşvik eden bir ortam yarattığına ilişkin olarak, ilk bakışta haklı görülebilecek delillerin mevcut olduğu sonucuna varmıştır (bk. yukarıda anılan *Opuz*, par.198). Mahkeme, somut davada kanıtlandığı üzere, Cumhuriyet savcısına atfedilebilecek söz konusu ciddi eksikliklerin, yargının, aile içi şiddet iddiaları konusundaki etkisizliğinin göstergesi olduğu kanaatindedir.

66. Yukarıda belirtildiği üzere, Mahkemenin içtihadına göre, soruşturmada, ölüm sebebinin belirlenmesini veya sorumluların tespit edilmesini engelleyebilecek nitelikteki herhangi bir eksiklik, soruşturma ile ilgili olarak ulusal makamlardan beklenen etkililik standardının karşılanmaması riskini ortaya çıkarmaktadır (bk. yukarıda par. 55). Somut davada yürütülen soruşturmadaki eksiklikleri inceleyen ve bunlara dikkat çeken Mahkeme, ulusal makamların, Gülperi O.'nun ölümüyle ilgili olarak etkin bir soruşturma yürütmedikleri kanaatine varmıştır.

67. Ulusal makamlar tarafından, ölüm sebebinin belirlenmesini ve sorumluların tespit edilerek cezalandırılmasını sağlayacak nitelikte etkin bir soruşturma yürütülmediği sonucuna varan Mahkeme, başvuranın kızı Gülperi O.'nun ölümüyle ilgili olarak, Sözleşme'nin 2. maddesinin usul yönünden ihlal edildiğine karar vermiştir.

68. Mahkeme, somut davanın kendine özgü koşullarında, Türk hukuk sisteminde yakın zamanda yapılan bazı değişikliklere atıfta bulunmayı uygun görmektedir. Söz konusu değişiklikler uyarınca, Mahkemenin etkin

soruşturma yapılmadığı gerekçesiyle Sözleşme'nin ihlal edildiğine karar verdiği durumlarda, başvurular, ulusal makamlara başvurarak, yakınlarının ölümüne ilişkin soruşturmanın yeniden açılmasını talep edebilirler (bk. yukarıda par. 34). Dolayısıyla, somut davada, başvuran, soruşturma makamlarına başvurarak, kızının ölümüne ilişkin soruşturmanın yeniden başlatılmasını ve daha önceki soruşturmada Mahkeme tarafından tespit edilen eksikliklerin ve Mahkemenin talebiyle Adli Tıp Kurumu tarafından düzenlenen iki adli raporun göz önünde bulundurulması suretiyle yeni ve etkin bir soruşturma yürütülmesini talep edebilir (bk. yukarıda par. 32-33).

II. SÖZLEŞME'NİN 13. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

69. Başvuran, yukarıda belirtildiği üzere (bk. par. 35), kızının ölümü konusunda ulusal makamlar tarafından etkin bir soruşturma yürütülmediğine dair şikâyetiyle ilgili olarak, başvuru formunda Sözleşme'nin 2, 6 ve 13. maddelerini ileri sürmüştür ve Mahkeme, başvuranın şikâyetlerinin sadece Sözleşme'nin 2. maddesi kapsamındaki usul yükümlülüğü yönünden incelenmesini uygun görmüştür.

70. Başvuran, Mahkemeye sunduğu 28 Ağustos 2013 tarihli görüşlerinde, ulusal makamlar tarafından etkin bir soruşturma yürütülmemesinin, tazminat alma imkânından faydalanamamasına neden olduğu ve dolayısıyla Sözleşme'nin 13. maddesinin ihlal edildiği hususunda da şikâyette bulunmuştur.

71. Hükümet, başvuranın bu kapsamdaki beyanlarına itiraz etmiş ve söz konusu beyanların, kendilerine tebliğ edilmeyen hususlarla ilgili olduğunu belirtmiştir.

72. Mahkeme, yukarıda belirtildiği üzere, başvuranın, başvuru formunda, Sözleşme'nin 13. maddesi kapsamında, sadece soruşturmadaki eksiklikler konusunda şikâyetçi olduğu ve söz konusu eksiklikler nedeniyle tazminat talep edemediği veya alamadığı şeklinde bir iddiada bulunmadığı kanısındadır. Başvuran, bu yönde bir iddiayı, ilk kez, yukarıda açıklandığı

üzere, 28 Ağustos 2013 tarihinde Mahkemeye sunduğu görüşlerinde dile getirmiştir.

73. Mahkeme, somut davada verilen nihai ulusal mahkeme kararının, Karşıyaka Ağır Ceza Mahkemesinin 11 Temmuz 2006 tarihli kararı olduğunu kaydetmektedir. Sözleşme'nin 13. maddesi kapsamında tazminat konusuyla ilgili şikâyet ise, 28 Ağustos 2013 tarihinde, yani söz konusu kararın üzerinden altı ay geçtikten sonra dile getirilmiştir.

74. Mahkeme, yukarıda belirtilen hususlar ışığında, söz konusu şikâyetin süresi dışında yapıldığı ve Sözleşme'nin 35. maddesinin 1 ve 4. fıkraları uyarınca kabul edilemez olarak beyan edilmesi gerektiği kanaatindedir.

III. SÖZLEŞME'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

75. Sözleşme'nin 41. maddesi aşağıdaki gibidir:

“Eğer Mahkeme bu Sözleşme ve Protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Tarafın iç hukuku bu ihlalin sonuçlarını ancak kısmen ortadan kaldırıabiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, zarar gören taraf lehine adil bir tazmin verilmesine hükmeder.”

A. Tazminat

76. Başvuran, 50.000 avro maddi, 50.000 avro manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

77. Hükümet, başvuranın uğradığını ileri sürdüğü maddi zarar ile iddia ettiği ihlaller arasında nedensellik ilişkisi bulunmadığını ileri sürmüştür. Ayrıca, talep edilen manevi tazminat miktarının da çok yüksek olduğunu belirtmiştir.

78. Mahkeme, tespit edilen ihlal ile ileri sürülen maddi zarar arasında herhangi bir nedensellik ilişkisinin bulunmadığı kanısına varmış ve bu nedenle, başvuranın maddi tazminat talebini reddetmiştir. Buna karşın, başvurana, 20.000 avro manevi tazminat ödenmesine hükmetmiştir.

B. Masraf ve Giderler

79. Başvuran, Mahkeme önündeki yargılama masraf ve giderleri için, 8.000 avro talep etmiştir. Başvuran, avukatlık ücreti talebiyle ilgili olarak, avukatlarının Mahkeme önündeki dava üzerinde harcadıkları zamanı gösteren bir belge ibraz etmiştir. Söz konusu belgeye göre, başvuranın avukatları, dava üzerinde toplam 31 saat harcamışlar ve bunun karşılığında toplam 9.565 Türk lirası (TL) (taleplerin iletildiği tarihte yaklaşık 3.480 avro) ödenmesini talep etmişlerdir. Bu meblağın 1.900 TL'si başvurana sunulan sözlü danışmanlık hizmeti, 7.665 TL'si ise yazılı danışmanlık hizmeti içindir. Söz konusu meblağlar, Türkiye Barolar Birliğinin ücret tarifesine göre hesaplanmıştır.

80. Başvuran, yukarıda belirtilen talebini desteklemek amacıyla, avukatlık ücret sözleşmesinin bir suretini Mahkemeye ibraz etmiştir. Söz konusu sözleşmede, başvuranın, avukatlarına, KDV hariç 10.000 TL ile birlikte dava sonucunda Mahkeme tarafından hükmedilen tazminatın %20'sini ödemeyi kabul ettiği belirtilmektedir. Başvuran, son olarak, avukatlarının Mahkeme ile yazışmaları sırasında toplam 14 TL (yaklaşık 5 avro) masraf yaptıklarını gösteren iki posta makbuzunu da Mahkemeye sunmuştur.

81. Hükümet, yargılama masraf ve giderleri için talep edilen meblağın çok yüksek olduğunu ve ayrıntılarının belirtilmediğini; bu kapsamda, başvuranın talep ettiği meblağın ne kadarının avukatlık ücretine, ne kadarının diğer masraf ve giderlere karşılık geldiğinin açık olmadığını ileri sürmüştür. Hükümet, her halükarda, başvuranın avukatlarının dava üzerinde kaç saat harcadıklarının belirtilmediğini beyan etmiştir. Hükümet, Mahkemeyi, belgelenmiş olan posta masrafları dışındaki masraf ve giderlerle ilgili olarak herhangi bir miktara hükmetmemeye davet etmiştir.

82. Mahkeme, Hükümetin beyanlarının aksine, başvuranın, yargılama masraf ve giderleri kapsamındaki talebiyle ilgili ayrıntılı bilgi verdiği ve avukatlarının dava üzerinde tam olarak kaç saat harcadıklarını belirttiği kanaatindedir. Başvuran, avukatlık ücret sözleşmesini de ibraz etmiştir.

Bununla birlikte, Mahkeme içtihadına göre, başvuranın masraf ve harcamalarını geri alabilmesi için, söz konusu masraf ve harcamaların fiilen ve gerekli olduğu için yapılmış olduğunun belgelenmesi ve makul miktarda olması gerekmektedir.

83. Mahkeme, mevcut belgeleri ve yukarıda belirtilen kriterleri dikkate alarak ve ayrıca başvuranın avukatına Avrupa Konseyinin adli yardım programı kapsamında 850 avro ödeme yapıldığını (bk. yukarıda par. 2) göz önünde bulundurarak, başvurana, tüm başlıklar altındaki masrafları karşılayacak şekilde, 2.000 avro ödenmesinin makul olduğu kanaatine varmıştır.

C. Gecikme Faizi

84. Mahkeme, gecikme faizi olarak Avrupa Merkez Bankasının kısa vadeli kredilere uyguladığı marjinal faiz oranına üç puan eklenmek suretiyle elde edilecek oranın uygun olduğuna karar vermiştir.

BU GEREKÇELERLE, MAHKEME, OY BİRLİĞİYLE,

1. Soruşturmanın etkinliğiyle ilgili olarak Sözleşme'nin 2. maddesi kapsamında dile getirilen şikâyetlerin kabul edilebilir olduğuna;
2. Başvurunun geri kalan kısmının kabul edilemez olduğuna;
3. Başvuranın kızının ölümüyle ilgili olarak ulusal makamlar tarafından etkin bir soruşturma yürütülmemiş olması nedeniyle, Sözleşme'nin 2. maddesinin usul bakımından ihlal edildiğine;
4.
 - (a) Davalı Devlet tarafından, başvurana, Sözleşme'nin 44. maddesinin 2. fıkrası uyarınca, kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde;

ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden davalı Devletin ulusal para birimine çevrilmek üzere,

(i) Manevi tazminat olarak, miktara yansıtılabilecek vergiler hariç olmak üzere, 20.000 avro (yirmibin avro) ödenmesine;

(ii) Yargılama masrafları ve giderleri için, miktara yansıtılabilecek vergiler hariç olmak üzere, 2.000 avro (ikibin avro) ödenmesine;

(b) Yukarıda bahsi geçen üç aylık sürenin bittiği tarihten itibaren, ödeme gününe kadar, yukarıda bahsedilen miktara, Avrupa Merkez Bankasının kısa vadeli kredilere uyguladığı marjinal faiz oranına üç puan eklenmek suretiyle elde edilecek oranda basit faiz uygulanmasına;

5. Başvuranın adil tazmine ilişkin diğer taleplerinin reddedilmesine *karar vermiştir.*

İşbu karar, İngilizce olarak tanzim edilmiş ve Mahkeme İç Tüzüğü'nün 77. maddesinin 2 ve 3. fıkraları uyarınca 13 Kasım 2014 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Stanley Naismith
Yazı İşleri Müdürü

Guido Raimondi
Başkan